

i Kraft af en eller anden uundgaaelig og ubegribelig Naturlov er bleven paalagt Befolkningen og det endda paa en saadan Maade, at de blive til Fordel for nogle, medens de trykke haardt og ulige haardt paa andre. Vi hørte i Gaar den ærede Ordfører for Flertallet, det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) indrømme, at Toldskatterne vare en Begunstigelse for Byerne.

Nej, det er ikke Retfærdighed eller den enkeltes Skyldighed, man spørger efter. Men naar „Riget fattes Penge“, saadan som Menigmand har oversat Christian IV.s gamle latinske Valgsprog, saa ser Staten sig om efter Skatteobjekter — det er ikke noget kønt Ord —, og naar den saa nu her har fundet saadanne Objekter som Øl og Brændevin, lægger den akkurat saa store Skatter derpaa, som den mener kan gaa an, for at Forbruget ikke skal indskrænkes væsentligt, og Statens Bestræbelser gaa altsaa i saa Henseende ud paa at regne ud, hvor langt den kan gaa, uden at dens Hensigt forfølles. Det kan, som det ærede Medlem fra Gudme (Ravn) i Gaar bemærkede, være vanskeligt bestemt at beregne, hvordan man skal gøre det rette Greb, om jeg maa bruge det Udtryk, i Folks Lommer. Man skulde hellere spørge: Hvor have vi nu Ret til at tage Pengene, hvor er der nogle, der skyldte os noget, og hvor stor er deres Skyld? Men, ak desværre, saadan spørger man ikke endnu. Men jeg trøster mig til, at det bliver nok anderledes en Gang, endda inden der er gaaet alt for mange Aar.

Jeg kom i Gaar tilfældigvis til at bemærke til min Vært, der hører til den jævne Middelstand, at jeg skulde holde en lille Tale her i Tinget i Dag, og saa spurgte han mig — hvad der var ganske naturligt —, hvorom den skulde dreje sig, og for Nemheds Skyld svarede jeg ham, at den skulde dreje sig om Retfærdighed. Men aldrig saa snart havde jeg nævnt det Ord, før det foer ud af Munden paa ham: Den har vist ikke Flertal derinde! Jeg tog Rigsdagens Parti og sagde: Jo, det tror jeg alligevel nok, den har. Vi stræbe saa godt, vi kunne, efter at øve Retfærdighed. Men han svarede atter med Fart: Det er der ikke mange af os her ude, der tro! — Det er ikke hyggeligt, hvis det er den almindelige Mening ude i den jævne Befolkning, at Retfærdigheden ikke har Flertal her i Rigsdagen, der paa en Maade burde være et Retfærdighedens Tempel. Jeg haaber altsaa, at vi i Fremtiden i højere Grad, end Tilfældet er nu, ville undersøge, hvad der er Ret og Ret-

færdighed, ikke mindst med Hensyn til Skattespørgsmaal. Og naar Retfærdighedskravet bliver skubbet helt i Forgrunden og bliver ophøjet til en afgørende Autoritet, vil man sikkert ogsaa for Alvor erkende, at det retfærdigste og bedste Grundlag for Beskatning er Grundværdierne, idet Grundværdiskatten til syvende og sidst er den eneste Afgift til Samfundet, hvis Retfærdighed overfor den enkelte kan begrundes fuldt ud. (Afbrydelse af *Stensballe*). Det ærede Medlem, som afbryder mig, var i Gaar ogsaa lidt inde paa Grundværdibeskatningsspørgsmaalet og var lidt bange for, at vi, i hvert Fald nogle af Georgeisterne, hvis vi fik Lov til at raade, skulde gaa alt for voldsomt og hurtigt frem, og navnlig havde det ærede Medlem ingen Tro til, at Grundværdibeskatningen kunde blive den eneste Skat. Jeg vil sige her, at det er ørkesløst for Øjeblikket at diskutere, hvorvidt en Grundværdibeskatning kan og skal blive den eneste Skat, idet jeg mener, at det er et Spørgsmaal, der ingen Betydning har for os i Øjeblikket. Det maa Fremtiden afgøre. Hvis vi blot indrømme, at Grundværdibeskatningen er en retfærdig Skat og en Skat, som mange gerne ville have draget ind, i hvert Fald som et Led af hele vort Beskatningsvæsen, lad os saa gøre Alvor af at tage fat derpaa, saa kunne vi lidt efter lidt se, hvordan den virker, og saa maa vi overlade til Fremtiden, om den Skat skal blive den eneste Skat, eller om vi muligvis skulle have flere. Men jeg mener altsaa, at det er ret ørkesløst for os at drøfte dette Spørgsmaal i Øjeblikket, idet det ikke er et Spørgsmaal, som det er nødvendigt at faa klaret netop nu.

Grundværdibeskatningen er en Afgift, hvis Berettigelse allerede til Dels er anerkendt i vor Lovgivning. Jeg tænker her ved paa Loven om Jernbaneskyld, der sikkert er en ret uheldig Lov, som ikke vil gavne denne Sag, ligesom det vist snart vil vise sig, at det vil være ret umuligt at praktisere den, og at den ikke vil bringe det Udbytte, som man havde ventet. Men Grundværdiskatten er ogsaa en Skat hvis Retfærdighed kan begrundes. Der kunde maaske være nogen, der kunde fristes til at sige: Her forveksler du jo Grundværdiskatten med Grundværdistigningsskatten. Men i sin inderste Kerne er Grundværdiskatten, Grundskylden, som jeg vil sige for Nemheds Skyld, ikke andet end en Værdistigningsskat, idet den er fremkommen ved en Række Værdi-